

Praha 10.5.2006

11

Ekonomické výsledky nemocnic za rok 2005

Economical results of hospitals in the Czech Republic for the year 2005

Souhrn

Aktuální informace poskytuje přehled o nákladech, výnosech, hospodářském výsledku, pohledávkách a závazcích z obchodního styku nemocnic v roce 2005. Sledované ukazatele jsou uvedeny jak souhrnně, tak v členění podle jednotlivých zřizovatelů.

Za rok 2005 dosáhly celkové náklady nemocnic 89,4 mld. Kč, výše celkových výnosů byla 89,8 mld. Kč. K 31.12.2005 měly nemocnice pohledávky z obchodního styku ve výši 14,3 mld. Kč, z toho 5,8 mld. Kč představovaly pohledávky po lhůtě splatnosti. Objem závazků z obchodního styku činil 15,4 mld. Kč, 7 mld. Kč připadalo na závazky po splatnosti.

Summary

This Topical Information gives an overview of the costs, returns, economic outcome, claims and obligations of hospitals in the year 2005. The followed-up parameters of hospitals are presented comprehensively for all hospitals and separately for hospitals by type of founder.

The total costs of hospitals reached 89,4 thousand mill. CZK in 2005, total returns were 89,8 thousand mill. CZK. Hospitals had claims from trade relations amounting to 14,3 thousand mill. CZK as of 31.12.2005, out of that 5,8 thousand mill. CZK after due date. The volume of obligations from trade relations amounted to 15,4 thousand mill. CZK at the end of 2005, out of that 7 thousand mill. CZK after due date.

Celkové **náklady** nemocnic dosáhly za rok 2005 hodnoty 89,4 mld. Kč, což představuje zvýšení tohoto ukazatele o 6 % oproti předchozímu roku. Mimo nákladů na krev zaznamenaly všechny další sledované položky nákladů nárůst, který se pohyboval v rozmezí od 2 do 9 %. Z hlediska procentního zastoupení jednotlivých druhů nejvyšší nákladovou položku nemocnic tvoří tradičně osobní náklady, jejichž 44 % podíl se vůči roku 2004 nezměnil. Meziročně nižší podíl vykázaly náklady na léčiva, služby, zdravotnické prostředky, krev. Naopak více finančních prostředků nemocnic pohltily náklady na energie (jako důsledek zvýšení cen energií) a položka ostatních nákladů, kterou může ovlivňovat například nákup zboží do nemocničních lékáren.

Celkové **výnosy** nemocnic v roce 2005 (89,8 mld. Kč) překročily úroveň roku 2004 zhruba o 2 %. Vykázané nižší tempo růstu výnosů lze vysvětlit výrazným zvýšením tohoto ukazatele v roce 2004, kdy se do položky ostatních výnosů promítlo průčtování nekrytého fondu reprodukce majetku u příspěvkových organizací. Tržby od zdravotních pojišťoven (71,9 mld. Kč) se meziročně zvýšily přibližně o 8 % a představovaly 80 % všech příjmů nemocnic.

Jak již bylo zmíněno v předchozím odstavci mohou příspěvkové organizace od účetní závěrky za rok 2004 uplatňovat vyhlášku MF č. 549/2004 Sb., která stanoví postup při nekrytí fondu reprodukce majetku finančními prostředky z minulých let i v běžném účetním období. Aplikace vyhlášky tak v konečném důsledku ovlivňuje prostřednictvím odpisů

celkovou výši nákladů (snížení), popř. úroveň výnosů (zvýšení). Takto dosažený zlepšený hospodářský výsledek používají příspěvkové organizace na úhradu ztrát minulých let. Na základě sledování představovalo zúčtování finančně nekrytého fondu reprodukce majetku k 31.12.2005 hodnotu 1,4 mld. Kč.

Celkový objem **pohledávek z obchodního styku** se v porovnání s rokem 2004 zvýšil o 9 %, pohledávky po lhůtě splatnosti za stejné období vzrostly o 20 %. Vývoj pohledávek byl v druhé polovině roku 2005 ovlivněn zásahem státu. Zhoršující se situace v oblasti pohledávek nemocnic vůči zdravotním pojišťovnám vedla k rozhodnutí vlády o odkupu pohledávek pojištěn za neplatícími podniky ve výši 3,8 mld. Kč. Oproti pololetí 2005 se tak na konci roku snížily především nesplacené pohledávky po lhůtě 31 až 180 dnů.

Přes opatření státu poměr pohledávek po lhůtě splatnosti vůči celkové výši pohledávek vzrostl z 37 % (k 31.12.2004) na 41 %. Ve sledovaném roce 2005 připadalo 84 % neuhrazených pohledávek po splatnosti na zdravotní pojišťovny. Převážná část nesplacených pohledávek nemocnic (60 %) byla do 30 dnů. V rámci jednotlivých zřizovatelů nejvíce nesplacených pohledávek vykazují nemocnice obecní a městské, nejmenší podíl tvoří pohledávky po splatnosti u krajských nemocnic.

Výše celkových pohledávek z obchodního styku nemocnic - obchodních společností ve vlastnictví krajských či městských úřadů byla 1 491 mil. Kč, z toho 41 % tvořily neuhrazené pohledávky po splatnosti. Pohledávky po prošlé lhůtě splatnosti do 90 dnů představovaly naprostou většinu (90 %) všech pohledávek po termínu splatnosti.

Vývoj **závazků z obchodního styku** neprošel v roce 2005 tak výraznými výkyvy jako v několika předchozích obdobích. Celková hodnota závazků z obchodního styku se meziročně zvedla o 8 %. Závazky po lhůtě splatnosti se zvýšily oproti roku 2004 o 5 %, když za první polovinu roku 2005 činil jejich nárůst 2 %. Podíl nesplacených závazků vůči celku dosáhl ke konci roku 2005 úrovně 45,4 % a meziročně se snížil o 1,2 %.

Objem závazků z obchodního styku krajských a městských nemocnic - formy akciových společností a s.r.o. činil ke konci sledovaného období 1 474 mil. Kč, z toho 49 % připadalo na nezaplacené závazky po splatnosti. Po lhůtě splatnosti do 90 dnů bylo vykázáno 56 % neuhrazených závazků.

Záporné saldo celkových pohledávek a závazků z obchodního styku se na konci roku 2005 snížilo o 5 % oproti roku 2004. Zřejmě jako důsledek opatření státu došlo k výraznějšímu poklesu rozdílu mezi pohledávkami a závazky po splatnosti, kdy saldo meziročně kleslo o 40 %.

Soubor zpravodajských jednotek obsahoval k 31.12.2005 (stejně jako v minulých obdobích) nemocnice – celé právní subjekty všech typů a velikostí, včetně těch, jenž ukončily v průběhu roku svoji činnost. Do kategorií krajských a městských, obecních nemocnic jsou zařazeny pouze ty subjekty, které fungovaly ve sledovaném období jako příspěvkové organizace, v jednom případě jako obecně prospěšná společnost. Nemocnice, převedené krajskými nebo obecními úřady na obchodní společnosti, jsou zahrnuty pod skupinu nemocnic se stejnou formou hospodaření, tj. obchodních, církevních a jiných právnických osob.

Pro hodnocení ukazatelů bylo použito srovnání s předchozími obdobími i s vědomím, že nejsou posuzovány plně identické soubory nemocnic. Nově vzniklá nebo ukončená zařízení neovlivňují podstatným způsobem sledované ekonomické veličiny. Při meziročních srovnáních nemocnic podle jednotlivých zřizovatelů je třeba vzít v úvahu přesun zařízení krajských a obecních pod zřizovatele jiná právnická osoba (v důsledku přeměny nemocnic na obchodní společnosti), ke kterému dochází zejména od 1.1.2004.

Vypracovala: Ing. Zdeňka Nováková

Náklady a výnosy nemocnic za rok 2005 podle zřizovatele

Nemocnice	Počet	Náklady	Výnosy	Hospodářský výsledek
		v mil. Kč		
Přímo řízené MZ	19	41 008	40 983	-25
Krajské	63	26 432	26 493	60
Obecní a městské	22	4 505	4 513	8
Obchodní, církevní a řízené jinou právníckou osobou	82	14 944	15 300	357
z toho ve vlastnictví krajských (městských) úřadů	22	8 096	8 020	-76
Celkem rezort zdravotnictví	186	86 890	87 289	400
Řízené ostatními centrálními orgány	4	2 562	2 556	-6
C e l k e m	190	89 451	89 845	394

Rozložení nemocnic podle dosaženého hospodářského výsledku v roce 2005

Nemocnice s hospodářským výsledkem	Počet nemocnic	Podíl na celkovém počtu v %
	Rezorty celkem	
kladným	130	68,4
záporným	60	31,6
v tom:		
do -10 mil. Kč	45	23,7
-10,1 až -50 mil. Kč	14	7,4
více než -50 mil. Kč	1	0,5
C e l k e m	190	100,0

Struktura nákladů podle jednotlivých položek v roce 2005

Nemocnice	Náklady celkem v mil. Kč	Náklady v mil. Kč na								
		léčiva	zdravot. prostředky	krev	potraviny	energie	služby	osobní náklady	odpisy	ostatní náklady ¹⁾
Přímo řízené MZ	41 008	3 895	7 030	655	310	982	3 014	15 677	2 767	6 678
Krajské	26 432	1 558	3 339	377	393	992	2 112	13 188	906	3 568
Obecní a městské	4 505	220	478	43	94	161	401	2 328	188	592
Obchodní, církevní a řízené jinou právníčkou osobou	14 944	874	2 018	207	261	499	1 627	7 089	555	1 815
z toho ve vlastnictví krajských (městských) úřadů	8 443	569	1 076	156	118	287	674	4 112	365	1 086
Celkem rezort zdravotnictví	86 890	6 547	12 865	1 282	1 057	2 634	7 154	38 282	4 416	12 653
Řízené ostat. centrální orgány	2 562	202	325	28	24	115	271	1 081	230	285
C e l k e m	89 451	6 748	13 191	1 310	1 081	2 748	7 425	39 363	4 647	12 938

¹⁾ ostatní náklady představují další náklady, které nejsou jednotlivě sledovány, tj. účtová skupina 53 a 59 (daně a poplatky), účtová skupina 54 (ostatní náklady) a další spotřeba materiálu a zboží účtové skupiny 50, nespecifikovaná v uvedených položkách nákladů

Vývoj pohledávek nemocnic z obchodního styku

Pohledávky z obchodního styku	k 31.12.2003		k 31.12.2004		k 31.12.2005	
	mil. Kč	podíl v %	mil. Kč	podíl v %	mil. Kč	podíl v %
celkem	9 871	x	13 113	x	14 311	x
celkem po splatnosti	2 838	100,0	4 843	100,0	5 821	100,0
do 30 dnů	1 929	68,0	2 907	60,0	3 460	59,4
31 - 90 dnů	190	6,7	1 011	20,9	1 258	21,6
91 - 180 dnů	65	2,3	136	2,8	157	2,7
181 - 360 dnů	83	2,9	147	3,0	147	2,5
nad 360 dnů	571	20,1	642	13,3	799	13,7

Pohledávky nemocnic z obchodního styku podle zřizovatele

Nemocnice	Pohledávky z obchodního styku v mil. Kč					
	k 31.12.2003		k 31.12.2004		k 31.12.2005	
	celkem	po splatnosti	celkem	po splatnosti	celkem	po splatnosti
Přímo řízené MZ	4 971	1 459	6 463	2 609	7 032	2 932
Krajské	3 536	902	3 668	1 204	3 673	1 364
Obecní a městské	537	183	636	287	648	301
Obchodní, církevní a řízené jinou právnickou osobou	590	217	2 022	569	2 643	1 093
Celkem rezort zdravotnictví	9 635	2 761	12 789	4 669	13 996	5 689
Řízené ostatními centrálními orgány	236	78	324	174	314	131
C e l k e m	9 871	2 838	13 113	4 843	14 311	5 821

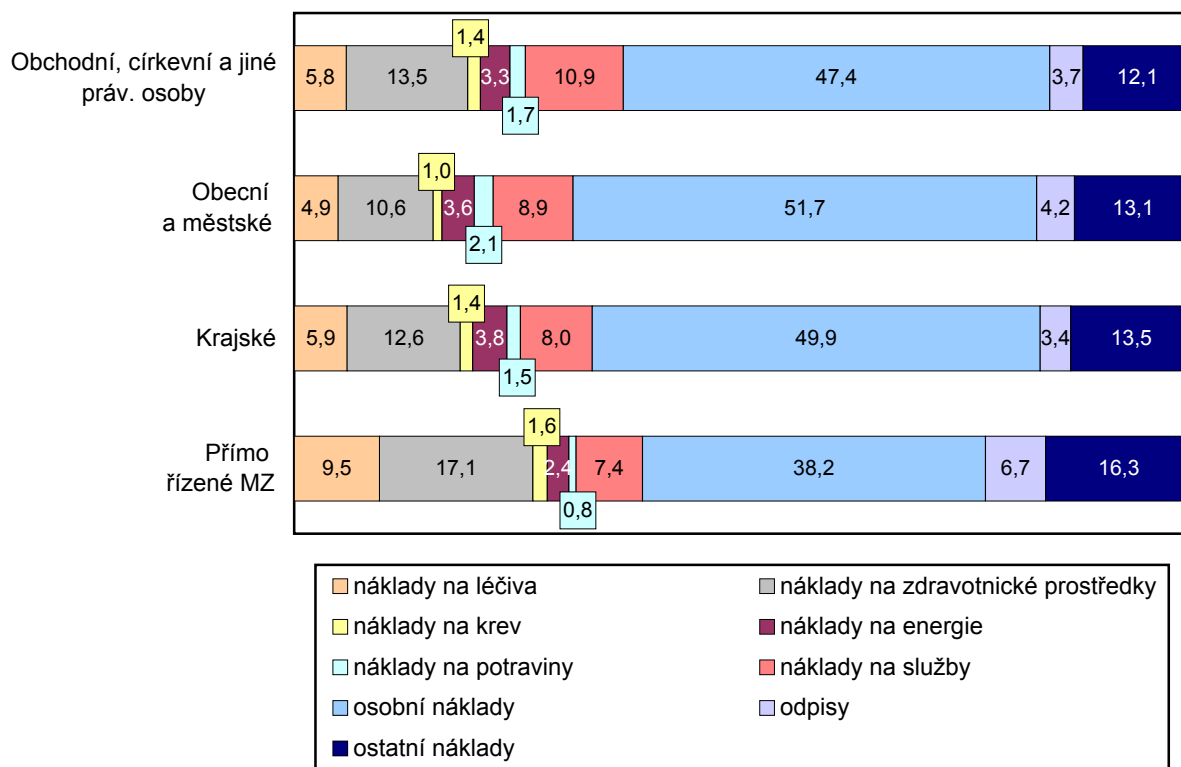
Vývoj závazků nemocnic z obchodního styku

Závazky z obchodního styku	k 31.12.2003		k 31.12.2004		k 31.12.2005	
	mil. Kč	podíl v %	mil. Kč	podíl v %	mil. Kč	podíl v %
celkem	12 516	x	14 211	x	15 357	x
celkem po splatnosti	5 951	100,0	6 615	100,0	6 968	100,0
do 30 dnů	1 414	23,8	1 756	26,5	1 652	23,7
31 - 90 dnů	1 680	28,2	1 812	27,4	2 030	29,1
91 - 180 dnů	1 509	25,4	1 496	22,6	1 462	21,0
181 - 360 dnů	1 116	18,8	1 219	18,4	1 385	19,9
nad 360 dnů	231	3,9	332	5,0	438	6,3

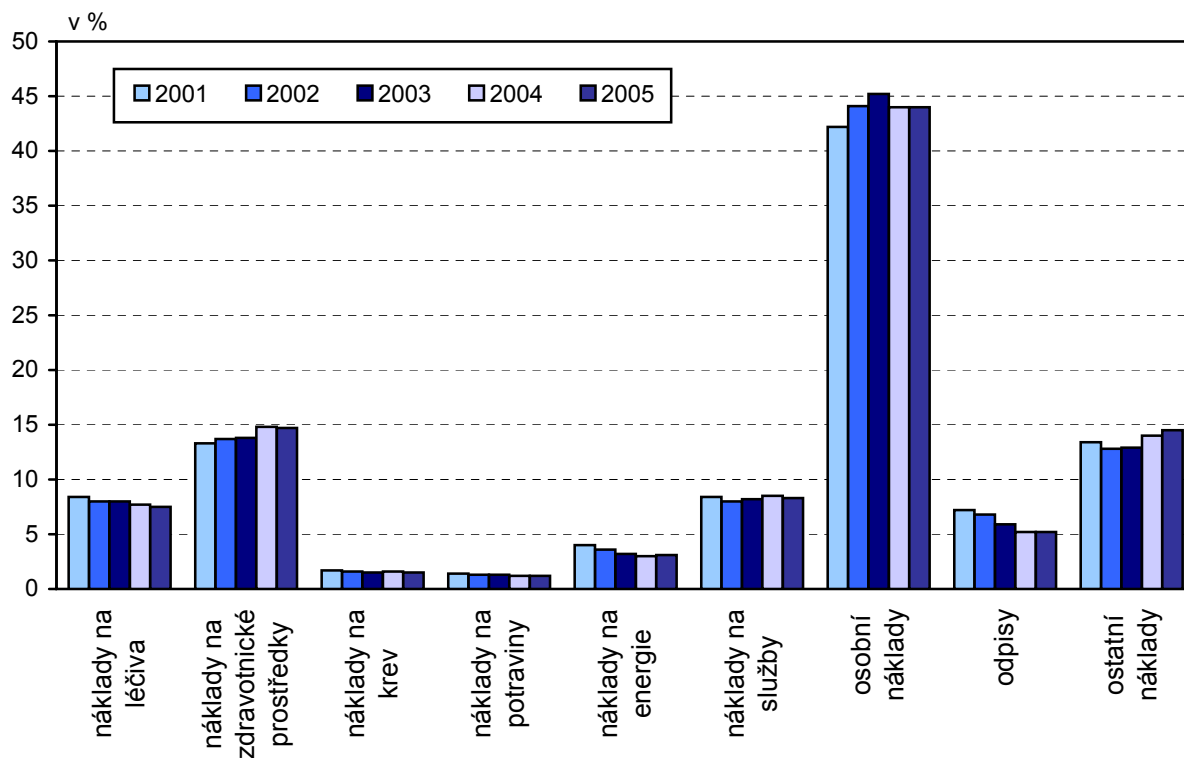
Závazky nemocnic z obchodního styku podle zřizovatele

Nemocnice	Závazky z obchodního styku v mil. Kč					
	k 31.12.2003		k 31.12.2004		k 31.12.2005	
	celkem	po splatnosti	celkem	po splatnosti	celkem	po splatnosti
Přímo řízené MZ	6 660	2 846	7 330	3 037	8 012	3 079
Krajské	4 243	2 335	4 162	2 323	3 766	2 190
Obecní a městské	592	296	581	313	549	265
Obchodní, církevní a řízené jinou právnickou osobou	844	386	1 918	818	2 758	1 243
Celkem rezort zdravotnictví	12 338	5 863	13 992	6 492	15 085	6 777
Řízené ostatními centrálními orgány	178	88	220	123	271	190
C e l k e m	12 516	5 951	14 211	6 615	15 357	6 968

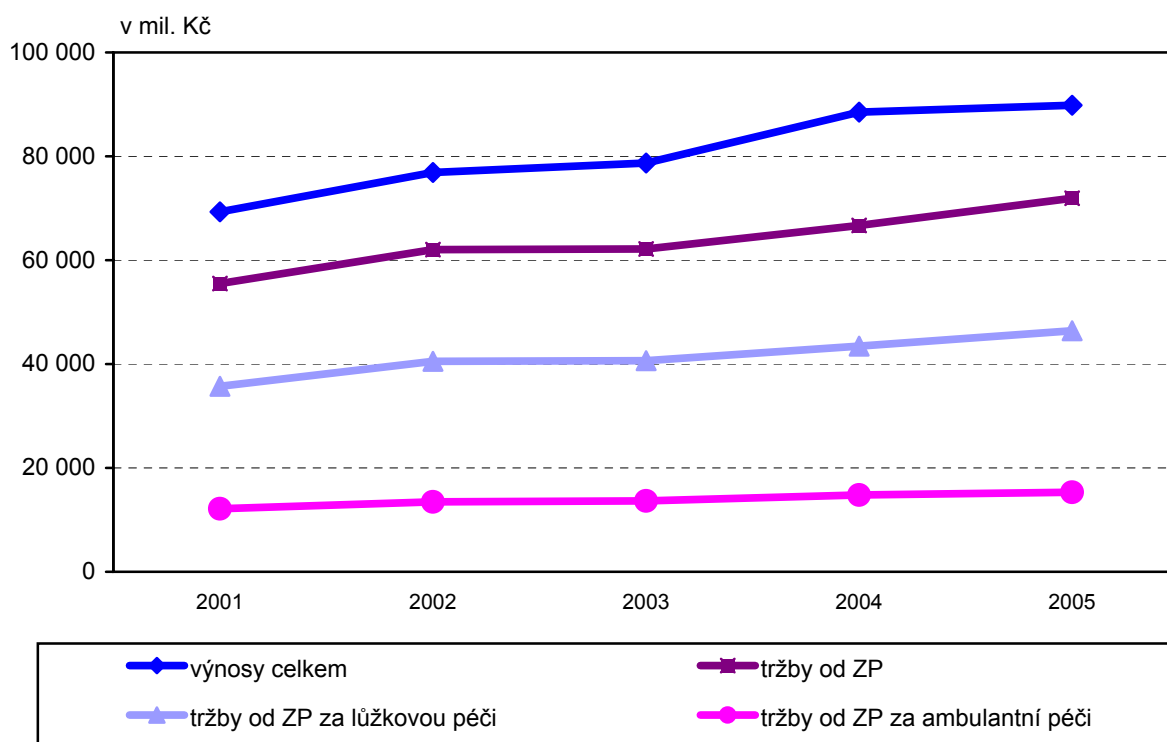
Struktura nákladů nemocnic rezortu zdravotnictví k 31.12.2005 podle zřizovatele (v %)

Vývoj podílu jednotlivých nákladových položek nemocnic

Vývoj vybraných položek výnosů nemocnic

Vývoj pohledávek a závazků z obchodního styku nemocnic

